

Sygn. akt IV CSK 121/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku C. K.-K.
przy uczestnictwie G. S. K.
o stwierdzenie nabycia spadku po A. K.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 września 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 24 października 2013 r., sygn. akt IX Ca [...],

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- II. zasądza od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Uczestnik G. K. wniósł od postanowienia Sądu Okręgowego w O. z dnia 24 października 2013 r., wydanego w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku, skargę kasacyjną, opierając ją na obu podstawach przewidzianych w art. 398³ § 1 k.p.c. Okolicznością uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazaną przez skarżącego, była oczywista jej zasadność, a ponadto „potrzeba wykładni art. 952 k.c. w zakresie pojęcia „obawa rychłej śmierci” w przypadku długotrwałej choroby spadkodawcy. Skarżący argumentował, że „brak jest w tym zakresie wykładni pozwalającej w sposób konkretny ustalić jakie muszą zaistnieć okoliczności i kiedy ma do nich dojść w odniesieniu do daty sporządzenia testamentu ustnego, by ziściła się przesłanka obawy rychłej śmierci zarówno w kontekście obiektywnym, jak i subiektywnym w przypadku, gdy spadkodawca cierpi na chorobę, która ze swej natury prowadzić może do śmierci”. Uczestnik powołał się także na potrzebę wykładni tego pojęcia poprzez dokonanie oceny, czy we wskazanych przez niego szczegółowo okolicznościach faktycznych można mówić o istnieniu takiej obawy.

W odpowiedzi na skargę wnioskodawczyni C. K.-K. wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania ewentualnie o jej oddalenie, a ponadto o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania albo skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący, powołując się na oczywistą zasadność skargi, a zatem na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie uzasadnił twierdzenia o jej wystąpieniu stosowną argumentacją prawną, która zmierzałaby do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego postanowienia oraz podstaw skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07 i z dnia 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, niepubl.). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania z powodu jej oczywistej zasadności sprowadza się do powtórzenia zarzutów skargi oraz części ich uzasadnienia. Jak to wielokrotnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, uzasadnienie wniosku oraz podstaw skargi to dwa niezależne i samodzielne elementy konstrukcyjne skargi, które spełniają odmienne funkcje, nie mogą być zatem traktowane zamiennie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52 oraz z dnia 3 grudnia 2003 r., I CK 421/03, Prok. i Pr. 2004, nr 2, poz. 38). Podstawy skargi oraz ich uzasadnienie samodzielnie służą jedynie wykazaniu, że skarga jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie, nie zaś, że zasadność ta ma oczywisty, a zatem kwalifikowany charakter. Należy dodać, że znaczna część powołanej argumentacji zmierza do niedopuszczalnego w świetle art. 398⁹ § 3 k.p.c. podważenia dokonanej przez Sąd odwoławczy oceny materiału dowodowego oraz poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych.

Skuteczne powołanie się na przyczynę przyjęcia skargi wymienioną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania, w drodze właściwej argumentacji prawnej, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne dotyczące konkretnego przepisu prawa oraz przekonującej, że przepis ten nie doczekał się wykładni albo że na jego tle ujawniła się rozbieżność w judykaturze, którą należy wykazać przez przytoczenie konkretnych rozbieżnych orzeczeń (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2011 r., IV CSK 234/11, niepubl., i orzeczenia tam powołane). Skarżący, powołując się na potrzebę dokonania wykładni art. 952 k.c., nie przedstawił argumentów przekonujących, że wątpliwości takie w sprawie zachodzą bądź że na tle interpretacji pojęć zawartych w tym przepisie dochodzi

w orzecznictwie sądów do rozbieżności. Skarżący bezpodstawnie oczekuje, że Sąd Najwyższy wskaże konkretne okoliczności faktyczne, od których zależy zastosowanie powołanego przepisu. Określenie takich okoliczności oraz ocena konkretnego stanu faktycznego pod kątem istnienia obawy rychłej śmierci w rozumieniu art. 952 k.c. należy do kompetencji sądu meriti i nie mieści się w pojęciowej kategorii potrzeby dokonania wykładni, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Wobec niestwierdzenia okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania ze skargi należnych wnioskodawczyni rozstrzygnięto stosownie do art. 520 § 2 w zw. z art. 398²¹ i 391 § 1 k.p.c.

[aw]